

Portó

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre 10 — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — 50 „
Egy órára 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb arjelélmű a több-ször
irdetek alkú szerint jutányos aron. Vettekn fel. Bélyeg-díjmin
den külön beigatásért 30 kr.

Ősz elején.

Debreczen, szept. 21.

Irtá: **Ifj. Móricz Pál.**

Erdőket járva sárgult levél hull lábaink elé . . . Madarak költözködnek. Lombjavesztett fák, üres árva fészkek . . . Itt van az ősz. Ma van az ősz első napja . . .

Már köd is ereszkedik néha alá, dértől fonyad a virág, mignem aztán elkövelkezik a tél, mert a madárdalosság nyárnak hosszú időre vége, vége . . .

És sok helyt üres a magtár, sok helyütt üres a kamara, hulló sárga levelekre szomorú jövő felírva . . .

A lampionok ezrei, a tüzi játékok fényes sziporká itünder fényvel oszlatják a sötétséget a Gellért-hegy öreg ormója felől, most midőn ünnepelik ott fényes császári vendégét magyarok népének, magyarok szeretett jó királyának. A politikai keserű tusák szünetelni látszanak s az ország szomorú bánja Bánffy a nehéz kalpag alatt most elégedetten emelgeti kopasz, ravasz fejét . . .

Pedig a görögtűz mihamar ellobban, és a tüzes szemekben ragyogó lelkesedést mihamar kioltja az éhező sötét kétségbeesés, melynek morajlása, melynek elfojtott hörgése a beregi, a szigeti hegyek közül már is felfelhangzik egész a miniszteri palotákig egy-egy panaszos ujság cízik, egy-egy meggörnyedt alázatos

deputáció alakjában, mik beszélnek, panaszolkoznak a koldusbotra juttatott ruthén nép ezreiről, kik most már az ősz elején is dideregnek, éheznek, mikor még van vadgyümölcs a fán, mikor még a hegyek közé is besüt egy-két aranyos, enyhe sugár.

Az alföldi magyar gazdák helyzete sem valami virágos. Terméseik azoknak sem fognak a hombarban megpenészedni, mert a mi kevés termett, telhetetlen zsákját már annak is kapzsi vágygyal tartja eleibe az adóhajtó, ki a szőlő hőpelyhekkel együtt megkezdi sivár, könyörtelen dézma utját.

Kigyó barlangjaikban a nemzetiség-gek agitátorai is csupán alkalomra várnak, hogy felobbantsák a hazaárulás. a a gyűlölködés tűzét, mely az ősrégi Ausztriát közel hozta bomlásához s melynek oltására a pipogya Bánffy kormány kérdés, hogy miként lesz képes? . . . Hisz eddig is csupán a gyökeres magyarság erejét bénította, saját párthatalmát nézte s csupán a szent jogokkal landlerkedett meggöndölgő . . .

Még van vad gyümölcs a fákon, még süt egy-két aranyos, enyhe sugár, ma van az ősz első napja, hull lábaink elé a sárga levél és már is sokan éheznek, már is dideregnek a magyar kanadában. Lehet félni a téltől. Bánffy báró ha lelked volna félnél, fáznál a róka-pémes gála-bundában, mert főbűnös

vagy te is ebben a fenyegető országos nyomorúságban.

BELFÖLD.

Ugron János bucsuja. Ugron János Udvarhely vármegye volt alispánja, a kit a kormány tudvalevőleg ellenzéki érzelmei miatt alispáni székéből kiűzőzött — mint tudósítónk táviratozza — ma bucsuzott el a vármegye közönségétől. A bucsu a közönség reszéről impozáns tüntetéssé vált. A szeretet és bizalom érzelmeit, a melylyel a polgárság Ugron személye iránt viseltetik, több ezer polgár élén Tiba Antal orsz. képviselő tolmácsolta. Ugron válaszában megígérte, hogy a jövőben is küzdeni fog a hatalom tulkapásai ellen és elfogadja a vezéri zászlót, a melyet neki felajánlottak.

Millenniumi emlékoszlop leleplezés Csáczán. Ma történt meg a csáczai ezredévet emlek leleplezése a vármegye előkelő és magyar érzelmű lakosságának jelenlétében. Az emlékmű a főtérre áll ide sereglett a nagy közönség is. A kassa—oderbergi vasut dalar-dája énekelte el a Szózatot az ünnepély kezdetén. Ezután Szigetly János Pósa Lajos remek odáját szavalta el nagy hatást keitve. Szeghy János főszolgabíró lendületes beszédben méltatta az ünnepély jelentőségét és az emlék épülésének történetét. A beszéd után lehullott a lepel az emlékoszlopról, amely márványtalapzaton nyugszik s alul a gránátobeliszken a király sikerült bronz-mellszobrát tünteti föl.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

ISTENNEL.

I — A „Debreczen tarczaja —

Irtá: **Bede Jób.**

A téli éjszaka átfogta fehér szárnyaival a várost. Mintha susogott volna még valamit a levegő a holdnak, egy percze elborult az arca. Aztán csend lön, Álmodók pihentek a zuzmarás utszéli fákon, álmodók a gyárak felett és a pinczék mélyiben, kastélyokon és mezőkön.

Egy külvárosi házban azonban neszkél. Vézna, gyöngé testü gyermek emelkedik fel és korán komoly, mélyre néző szemivel kutat.

— Apám, apám, jer ide.

Es, hogy nem hall feleletet, reszketve ingadozva leszáll ágyáról és odamegy az apjához, a ki az asztal mellett könyökére nehezkedvén aluszik, odamegy es fölrázza:

— Apám, apám, ébredj edes jó apám

Sir, nehéz, keserves sirással:

Erre fölbred az apja.

— Oh edes, edes apám — tapsol a gyermek — milyen jó hogy élsz. Lásd azt álmodtam az imént: meghaltál. Itt feküdtél a földön és hiába kóltóttunk. Pedig mama is

eljött, fényes fehér fátyol ruhában jött és szárnyakkal, de te nem ébredtél fel. Ugy-e nem halsz meg, jó apám.

— Bohó gyermekem — szolt a férfi, míg felér arcára hulló fűrtjei felresimitotta — aiudj csendesen es ne álmodjál ilyen csunyakatt

Aztán megcsókolta a gyermek arcát és szeméit, lefektette és melléje ült meséket mesélgetett aranyiszví szép gyermekekről, a kik fölött örködnek a jó szellemek, miglen hangja, (mintha távolról jönne könnyű viszhangképpen) egyre szakgatottabb és halkabb lön; a gyermek mosolygott egykét szót utána mondott; »a jó . . . gyermeket felvette . . . két szárnyá . . . szárnyára . . . az . . . angyal . . . és . . . és vitte . . . vitte . . . szállott . . . szál . . . lo, óh . . .« és a lányka boldogan elaludt.

Az ablakon át fényes csillagok tekintettek be hidogen, mintha a nagyuri büszke hölgyek szeméi volnának: a hó fénye vékony sugarakban villogott.

Az apa felállott leánykájá mellől és visszament az asztalhoz: fejét rafektette a két kezére és tovább főzte gondolatát onnan, hol elhagyta a mikor elaludt.

Ő most is kereset nélkül van. egyedül az öt éves leánykájával, kitől az anyja ezeit egy esztendővel örökre elköltözött! Ez a szegény zug már egészen üres. Egy hét óta csak a reményből él és csak az Isten tudja hogyan. Hogyan gyöttrődött és küzködött, miképpen ér-

tekesítette a legsilányabb butorokat is az utolsó napon, kenyérért és fáért. De holnap reggelre már nincs semmi. Munkát nem kapott. Egész sokaság van előtte dologkereső embe-rekből s ő ezek után következik. Idegen is, dolgozni sem tud. Agyát zstbbadás tartja fogva egy edes halottná: a kinek meleg utolsó csókját még érezi. Azt hiszi néha hogy nem tud gondolkozni es azt hiszi, hogy nincsen keresni valója már neki sem itt a földön. Utána vágyódik nehéz napjaiban és álmatlan éjszakákon. Neha mint edes zene szövédik az agyába elmúlt szép időknek az emlékezte ér felcseng álmodó szívében a régi boldogság.

De a holnap ejön könyörtelenül. Az utolsó hasáb fa kialszik. hamuvá válik, a szoba hideg lesz. A gyermek fadni fog és eni ker Feléje nyujta vékony piros ajkait és sirni fog. Kenyeret!

Olyan nagy a város es olyan sok ember duskalkodik fölöslegekben. Zaj kél künn a hajnalodó éjszakákon. Mulató nép keresi a külváros apró korcsmaít, a hol nem szab határt élvezeteiben az éj. Távolról valami elke-sett szerenádból, erre felé lebeg egy könnyű akkord.

Fülkél. Megcsókolja az alvó gyermeket. Elindul. Kivülről csendesen ráfordítja az ajtó-ra a kulcsot.

Nem az éjszaka hajnalodása volt, mit az imént az ablakon át látott es nem a külváros apró korcsmaít keresték hangos rendetlen dalokkal a mulatózó. Csak szél indult az uta-

A görög-török béke.

Debreczen, szept. 20.

Az aláírt prelimináris békeszerződés az újonnan szervezett 2. és 6. szakaszok kivételével már ismeretes és helyenkint rövidített fordításban ekként hangzik:

Miután Görögország a hatalmakra bízta érdekei megvédésének gondját és Törökország a közben járást elfogadta, a hatalmak képviselői és Tefvik basa külügyminiszter közt a következő megállapodások jöttek létre!

1. A határt a mellékelt térképen és a mellékelt szövegben megjelölt módon változtatják meg. Kisebb változtatásokat, amelyek katonai szempontok szerint a császári kormány javára történendők, a helyszínen való közös döntés számára tartanak fenn. A határt vegyes bizottság fogja kiszabni, a mely a két hatalom képviselőiből és a nagykövetség katonai kiküldöttjeiből áll. Ez a bizottság 14 nappal a jelen szerződés aláírása után alakul meg és határozatait szótöbbséggel hozza.

2. A 2. szakasz, a mely Görögország Törökország javára négy millió török font hadi kárpótlás fizetését rója és megállapítja a Görögország ellen nyújtandó garanciákat és a Görögországban viselkedő pénzügyi ellenőrzés, a legújabb szövegezésben még nem ismeretes.

3. Azok a kiváltságok és immunitások, a melyeket a törökországi görög alattvalók, a háboru előtt élveztek, érvényben maradnak Görögország és a porta között egyidejűleg megállapodások történetek az igazságügy kezelése és az ottománbank és idegen alattvalók érdekeinek biztosítása dolgában.

4. 14 nappal a jelen kormány aláírása után vagy még előbb, görög követek érkeznek Konstantinápolyba, elátva a szükséges meghatalmazásokkal, hogy megállapítsák az ottomán meghatalmazottakkal a végleges béke határozatait. Ezt a békét a jelen szerződés alapján fogják kötni és az egyebek közt záradékot fog tartalmazni a foglyok kiesereléséről, az általános amnesztiaról, a Törökországnak adott területek lakóinak szabad kivándorlásáról a rablótámadások megszüntetéséről, valamint a háboru okozta károk megtérítéséről.

5. Együtt tárgyalásokat indítanak, hogy 3 hónapon belül a következő megállapodásokat kössék meg:

a) Egyezséget, a mely az állampolgársági kérdést az 1876 ban Görögország és Törökország között megállapított tervezet alapján szabályozza.

b) Egy másik egyezséget, a mely a görög konzulatusok és az ottoman közigazgatási hatóságok közti viszonyt a 3-ik szakaszban felsorolt feltételek mellett szabályozza.

c) Egy harmadik egyezséget, mely arról az esetről intézkedik, ha akar az egyik, akár a másik állam alattvalója közönséges jog ellen vétséget követ el és a másik állam területére szökik.

6. A 6. cikk, a mely a görög csapatoknak Thessaliából való kivonulásáról és a kiürített területnek a hellén polgári hatóságoknak való átadásáról intézkedik, végső szövegezésben még nem ismeretes.

7. Mihelyest ezt az okmányt aláírták és ratifikáltak, ismét megkezdődik a rendes viszony Törökország és Görögország között. A két állam alattvalói, mint előbb, mindkét álamban szabadon tartózkodhatnak és utazhatnak; a hajózás szabadságát ismét helyreállítják.

8. A rendes konzuli szolgálat megkezdéséig mindkét országban a régi konzuli székhelyekre ideiglenes ügyvivőket rendelnek ki, a kik funkcióikat ama hatalmak ellenőrzése alatt gyakorolják, amelyek magukra vállalták, hogy a háboru alatt megvédik a görög alattvalók érdekeit. Abban a reményben, hogy az 5. szakasz értelmében külön bizottság által kidolgozandó egyezségek megkötetnek és hatályba lépnek az ottomán és görög alattvalók között felforgó bírósági ügyek, amelyeknek eredete korábbi kelte a hadizénésnél, a háboru előtt érvényben volt törvények szerint intézendők el; a későbbi ügyek pedig a nemzetközi jog elveinek értelmében a Törökország és Szerbia között 1896. febr. 26-án és május 6-án kötött egyezség alapján.

9. Arra az esetre, ha Görög és Törökország között való tárgyalások folyamán differenciák merülnének fel, az egyik vagy másik érdekelt fél által fölvetendő vitás pontok a nagyhatalmak képviselői által alakult választott bíróság elé tartoznak, amelyeknek határozata kötelező. Ez a választott bíróság együttesen vagy az érdekelt államok külső követei útján gyakorolja funkcióit és pedig vagy köz-

vetlenül vagy a külön követek közbenjárásával.

A magas porta fentartja magának a jogot, hogy némely kérdések szabályozása végett javaslatokat terjesszen a nagyhatalmak elé, kiindulva az 1881. évi május 24-iki egyezség rendelkezéseiből, amelyek mindaddig érvényben maradnak, amíg azokat a jelen okmány nem módosítja.

Zárószakasz. A jelen okmány 6 fősége (a szultán s György király) jóváhagyása alá fog terjesztetni. — Ez a jóváhagyás 8 napon belül történik meg. E határidő lejártával az itt benfoglaltatott határozatok a hatalmak képviselői kormányainak és az atheni kormányának tudomására hozzák és azok hatályba lépnek.

Vilmos császár Budapesten.

— A «Debreczen» eredeti tudósítása. —

Budapest szept. 21.

Üdvari estély.

Már a kora esteli órákban hosszú kocsi sor hajtott tegnapi végig az Albrecht-uton keresztül a várba és vitte főrendjeinket a királyi palotához. — Az egész felvonulás mondhatni csendben folyt le csak olykor-olykor hallatszott egy-egy eljenzés, amidőn Vassary hercegprímás, Wassics, Lukács miniszterek, Bánffy Dezso báró miniszterelnök zart kocsijukban végighaladt az Albrecht-nton keresztül.

A főrendek legnagyobb része zárt kocsi-ban hajtatott az estélyhez, csak itt-ott volt egy-egy vezérkari tiszt vagy főrend nyílt kocsi-ban látható.

A Szt. György utcában és a honvédelmi miniszterium előtt oly sok kocsi verődött össze, hogy csak nagynehezen volt képes a rendőrség a rendet fentartani, amiért is parbeszédet voltak hallhatók a kocsisok és rendőrök közt;

Rendőr: Állj! kit visz?

Kocsis: A kegyelmes miniszterelnök ur...

Rendőr: Mehet!

Majd a h. rezegprímás kocsiának nyitott szabad utat a rendőrség.

kon s felborzolva a havat, fehér fellegetek alkotott belőle az utcák felett és a hóvihar-ral jöttek erre felő a belső városból a nóták és éjjeli zúgók dallamai. Oyan hideg van, hogy ropognak a házfedelek léczei is.

Megáll egy percig, mintha gondolkoznék. Igen. Az isten nevével veszi az ajakára: «Oh, kegyelmes, jó és mindenható isten, a te segédemet kerem.»

Ebben megerősödik és bár vékony ruháján keresztül egész testét átjárja a hideg szél, bar szemébe csapja a jeges havát és megvagdossa az arcát is, — bátran, határozottan megy. De nem tudja merre.

Csak megy. Minden lépéssel távolabbra marad tőle a szegény ház, az alvó gyermekkel, a ki reggel fel fog ébredni, fázni fog és enni kér. De minél távolabb van, annál közelebb érzi őt, annál tisztábban és kisebb vonalokkal látja édes arcát, komoly szeméit, melyekből az anyja néz és hallja gyöngé, bizalmas szavát:

— Oh édes, édes apám, milyen jó, hogy élsz.

Ezért a gyermekért élnie kell csakugyan, hogy ő is élhessen. Még mielőtt a reggel bontogatná szárnyait, ott lesz mellette és mielőtt panaszkodnék, meleg lesz a szobáján és puha, leheér kalács fog állani az ágyacskája mellett.

Honnan? Anyai ember él könnyedén, gond nélkül és gazdagon. Elvesz valakinek a fölőlségéből egy keveset, a mit amaz meg sem érez s a mennyivel ő megsegíti magát legalább egy napra, a mig munkát kaphat.

Az isten jó és irgalmas. Az isten segítséget kéri és az ő nevével az ajakán, hitével a szívében — elindul lopni.

Már a belső városban van. Már közelebből és hangosabban hallatszanak az éjszakai mulatságok. Utjában itt is — ott is találkozik egy-egy járókelővel, a ki dudorászva, jókedvvel megy hazafelé, némelyiknek nyitva a kabátja és elővillog egy aranylánc, vagy kidudorodik a pénzes tárczája.

De hogyan kezdjen hozzá. Amaz erősebb lesz, vagy kiáltani fog és a közelben fel fognak ebredni, elfogják s a leánykája odahaza egy nap alatt megfagy, vagy éhen hal. De meg sem is bírja ábrítani, vagy hogy megszólítaná és kéréne tőle az Isten nevében.

Halkan, csendesen tovább halad. Sikosak a gyalogjárók kövezetei a jégkéreg miatt, melyről lesöpörte a havat a szél; bizonytalanul tamolyog mar egyegy lámparúd elálja az utját, kikerül, meg sem botlik, el sem esik hisz vele van az isten.

Végre egy palotát lát, mely fényben tündökl. Az emelet ablakiból, mintha a csillagoktól kértek volna kölcsön, úgy ragyognak alá a csillárok szeméi. Könnyű áttetsző fátyol húzódik az ablakok mentén, vagy csak ő véli úgy, fátyol, mely elfedi előle azokat, akiknek mulatságra nem elég az egész nap, de meglopják az éjszakát.

Hát ő itt fogja lopni magának a holnapot. Oh tudja jól, hogy ilyen nagy háznál nagy mulatságban, néhány forint nem is számít.

Beoson a kapun, mely nyitva volt, a távozó vendégek mintt. Az udvaron könnyen megtalálja a hátulsó lépcsőt és fölfelé tart. Tulról még egy-egy bucsusztót hall. Megáll és várakozik. Kocsik jönnek a palota elé és robbognak el sorra egymásután. Sok kocsi mehetett már el, mert érzi, hogy a lábai megszib-

badtak a várakozásban. Már a rakogatás nézése hallatszik, a cselédek nevetése és ásitása. És send lesz. Fölötte fehérlőn, tiszta az égboltozat, mely mögött az Isten lakik. Most is reá gondol és gyermekére, aki otthon várja.

Nesztelenül, mint egy kigyó, a fal mellett, óvatosan, gyorsan megy föl és hallja csak kullga! imat suttognak ajkai. Az emeleten van. Meleg, édes illat szál feléje a szalonokból. Lábai a puha szőnyeget érintik melyekre lértapad a hónap a nyom. Körülnéz; nem lát senkit. A szive dobogása sem fenyegeti. Az első ajtó mellett megáll.

Próbálja a kilincset, mintha biztosra venné, hogy nyitva van. Csakugyan nyitva. Belép. Az ajtó nem csinál zajt, a keze nem reszelt nem fel és nem irtózik, hisz az Isten vele van.

A szobában meg tudja különböztetni a tárgyakat: néhány ípaulag, szék, szekrény, és két fűrdőmedence. Innen semmit sem vihet el.

Már beljebb akar menni, a szomszéd szoba felé, mikor egyszerre halavány, gyöngé fény sugar zökkel a szemé elé.

Most veszi észre, hogy a szomszéd szoba ajtaja egy kissé nyitva van. Mindegy. Ha már eddig eljött, beljebb megy. Izmai mintha aczéliből volnának és emberföltötti erőt érez a karjaiban.

Az ajtóig megy, de ott egyszerre megáll. Beszédhangok verődnek feléje. Egy meleg, halk és siró asszonyi hang, aztán ridegen, fásultan egy férfunak a hangja:

— Meg kell lenni. Te nem tudtad eddig, de nem is akartam, hogy tudd. Ez az estély

Kevés
egy kocsi.
Kit v
A kö
Mehel
Majd
tartja fel
Mega
A ko
állani, han
Nézz
R e n
Végre
A pén
Ekkor
a kocsi to
8 óra
dek és má
A ha
az idő hüv
lán a kö
nepségbe é

Magy

A né
császár föl
neveltetés
Eitel Frig
nak vetre
szigoru ne
Vilmos, és
ugy neveli
előtt Pönb
hercegnak,
tözkodik, m
kelti és az
elvégezn
óra 20 per
egy tanórát
áll teljes ká
hány szel
katona ke
minden hen
tojást. A k
kell elvége
iskolába k
vadászkas
kastélyig A
ton Vilmos

arra való
De holnap
vagyonunk
ságnak. Ez
zembem lát
ékszereidet
de még mos
holnap vége

Az as
— Ne
talan elmul
— Ug
tennek a
valaha az i
és nem élür
— Ne
— No
nyugodt Me
Az ajt
fekete frakk
hidegen me
asszonyt, a
Az ass
visszatér az
hány lepecs
asztalra. Az
pisztolyt vo
Az éjs
és futva igy
kapun az u
— His
gényebb és
ennek hi'e s
Mint e
és mind gy
hazafelé.
Epen

Kevéssel később ismét feltartozta tak egy kocsit.

Kit visz?

A közoktatásügyi minisztert.

Mehet.

Majd Lukács pénzügyminiszter kocsiját tartja fel egy rendőr.

Megállj!

A kocsi azonban nem hajlandó megállani, hanem visszaszól:

Nézzen a karszalagra és aztán szóljon.

R e n d ő r: Nekem az wurst, állj!

Végre aztán a hajdu leszól a bakról:

A pénzügyminiszter van a kocsiban!

Ekkor aztán szabadon engedi a rendőr a kocsit tovább haladni.

8 órákor még mindig érkeznek a főrendek és mágnásasszonyok zárt fogatai.

A hangulat azonban megmarad, mihez az idő hűvössége nagyban hozzájárul, de talán a közönség is belefáradt a délelőtti ünnepeibe és a fáradságokat pihenni ki.

Magyarország vendégéről.

A német császár fia, II. Vilmos, német császár fölötté szigorú és határozott irányú nevelésben részesíti a fiait, a trónörökös és Eitel Frigyes herceg már jó idő óta vannak vetve a plőni hadiskola fegyelmezett, szigorú nevelési rendszerének. Albert, Agoston Vilmos, és Oszkár hercegeket pedig most ugy nevelik, mint két bátyjukat nevelték, mielőtt Pönbe adták őket. A három nevezett hercegnek, mikor az udvar Potsdamban tartózkodik, mindennap reggel 6 órákor kell felkelni és az öltözködést legelőbb 20 perc alatt elvégezni, mert az első reggeli előtt, melyet 7 óra 20 perckor kapnak az ifjú hercegek, egy tanórát kell nekik venni. Az első reggeli áll tejes kávéból, vajjal fehérről és néhány szelet fekete, ugynevezett komisz, vagy katonai kenyérből. S ezenkívül mindennap minden herceg kap még két félkeményre főtt tojást. A királyfiaknak a reggelit is gyorsan kell elvégezni, mert 7 óra 58 perckor már iskolába kell menniök, a közelékvő iindstedti vadászakastélyba. A királyi palotától, a vadász kastélyig Albert herceg biciklivel megy, Agoston Vilmos herceg triciklivel, míg Oszkár

arra való volt, hogy holnapig ne zavarjanak. De holnapig tovább nem lehet tartani. Egész vagyonunk századrészt sem fedezi az adósságnak. Ez az utolsó bankjegy, a mit a kezében látsz. Te, kérlek, csomagold össze az ékszereidet és küldd ki a jeleneteket, menj, de még most, a szüleidhez. Én itt maradok s holnap vége lesz az egésznek.

Az asszonyi hang visszafelé:

— Nem. Maradok. Ne essél kétségbe, talán elmúlik a baj. Hisz jé az isten.

— Ugyan, eh az isten! Mi köze az istennek a mi dolgunkhoz. Láttad-e, hogy valaha az isten segített volna. Eltűnt vigán és nem élünk többé így. Ennyi az egész.

— Nem, nem megyek.

— No jó, derék asszony vagy. Hát légy nyugodt. Menj aludni, én is megyek, mindjárt. Az ajtónyíláson át látszott, hogy egy fekete frakkos, magas, deresedő haju férfiú hidegen megcsókol egy pompás gyönyörű asszonyt, a fiatal feleségét.

Az asszony a tulsó ajtón kimegy. A férj visszatér az asszálhoz. Az egyik fiókból néhány lepecsételt levelet vesz ki és leteszi az asztalra. Aztán a másikból egy kicsiny fényes pisztolyt von elő.

Az éjszakai vendég gyorsan fordul meg és futva igyekszik le a hátsó lépcsőn és ki a kapu az utcára;

— Hisz ez százszorta, ezerszeres szegényebb és szorécsáttebb, mint én, mert ennek hi'e sincs.

Mint egy álomjáró halad az utcákon és mind gyorsabban és gyorsabban igyekszik hazafelé.

Epen hajnali misére harangoztak.

herceg a tanítóval, vagy egy guvernánnal ponyfogaton kocsizik. Az előadás pontban 8 órákor kezdődik s tart 9 óra 40 percig, a mikor elérkezett a második reggelizés ideje. Közben csak 10 percznyi szünet van, 8 óra 45 perctől 8 óra 55 percig. A második reggeli husneművel rakott kenyérszeletekből és gyümölcsből áll, a mire pár csöpp borral kevert friss kutyvizet isznak. A hercegek, a két órai ülés után, orvosi tanácsra, a második reggeilt állva töltik el. 20 perczrel 10 óra után, tehát negyven percznyi pihenés multával tsmet folytatják a tanulást, a mely 5 perczrel 1 óra előtt végződik. Közben 45 perczenkint, 10 percznyi szünet van. A tanulás után, ugyan oly módon, mint reggel jöttek, a hercegek visszamennek a palotába. Megérkezésükkor átölelőznek az ebédhez, a mely 1 óra 20 perckor kezdődik. Az ebéd nagyon egyszerű szokott lenni. Rendesen van leves, hal vagy hus, főzelék, sültus, befőzött és friss gyümölcs, Minden harmadnap van valami édesesség és fagyalt. Az ital ugyan olyan, mint a második reggeli alatt. Par csöpp vörös borral kevert friss viz. A kis hercegek csak születésnapjukon kapnak hárman egy üveg pezsgőt. Ebéd után, a királyfiak 3 óráig kedvükre játszhatnak. 3 óratól pedig 4 óráig — ezáltal az új palotában — ismét tanulnak. 4 órákor kocsin mennek a közeli uszodában, ahol mindig nagyon jól találják magokat, mert ott csónakjok is van es szorgalmasan eveznek. A hercegek egyáltalában minden testedző gyakorlatot kiváló előszeretettel üznek. A legifjabb herceg kivételével mind a négy herceg katonailag felszabadított szabaduszó. Eitel Frigyes herceg, minden nagyobb megeröltetés nélkül, — képes 1 óra hosszat uszni. Delután 6 órákor hagyják el a hercegek az uszodát s ekkor egy gyalog sétát tesznek a vadon hagyott parkban; vagy lovaoltnak. 7 órákor érkeznek haza az új palotába. Ekkor vacsoráznak. A vacsora áll hideg leves, hideg hus, vajjal kenyér és gyümölcsből, a mihez rendes italukat kapják. Vacsora után még három negyed óráig mozognak, játszaunk a hercegek s aztán 8, legkésőbb fél kilenczkor lefeküsznek.

Hogyan mulat Vilmos császár. II. Vilmos bizonyára a leghetesebb uralkodók egyike. A tudományok és a művészetek majdnem minden terén megpróbálkozik s legújabbban mint karmester aratott babért. A császár letzlingeni kastélyában történt. A katonai zenekar az ismeretes Jambó-nótát játszotta. A császárnak nem tetszet a játék, mert nem volt benne elég élet. Egyszerre arra kérte a karmestert, hogy engedje neki a vezérbotot, aztán a hallgatók zúgó tapsa mellett dirigált néhány darabot. Ez azonban nem az egyetlen meglepetés, meleben Vilmos császár vendégeit részesíteni szokta. A császár alkalomadtán ártatlan csinyeket követ el rajtuk, melyek a falusi életet kissé változatosabbá teszik. Néha azzal mulat, hogy saját verseit elszavalja és aztán mindegyik vendégnek rimet kell hozzá mondania. Máskor ezüstműből való és kiálló agancscsal díszített kancsót köröznék a vendégek közt s mindegyik egy húzásra tartozik a kancsót a császárné egészségére kiüríteni. Az ügyesebb és keskeny fejú vendégek befurakodnak a két agancs közé, de az ügyetlen vagy széles arcú vendég föltétlenül kiönti a bora mio aztán a többi jót nevet. Így járt Hohent lohe herceg btrodalmi kancellár is, a ki keskeny arczával is csak félig tudta a kancsót kiüríteni. A császárné és vendégei az ilyen erőpróbák után a kártyaasztalhoz ülnek és skátot játszanak; a vesztes felek negyed filért tartoznak fizetni. A császár egy izben vadkanra vadászott; egyszerre egy csendőr előtt állott, a ki egy pillanatra sem vette le a szemét róla.

— Nos — kérdezte a császár — mit bámul ny? Azt hiszi talán, hogy nincsen vadászati engedélyem? Itt van: nincsen semmi hja.

Ezzel kivette vadászati engedélyét, mely II. Vilmos porosz király és német császár nevére volt kiállitva.

— És már most — folytatta a császár — menjen el azokhoz az urakhoz, kik ott

lesben állanak és kérje el tőlük vadászati engedélyüket.

A csendőr engedelmesskedett és a császári vendégek legnagyobb részét vadorzason érte, mert egyiküknek sem volt vadászati engedélye. A csendőr kötelességszerűen jegyzőkönyvet vett fel es följelentést tett a vadorzók ellen.

TARKA-ÉLET.

A pokolba!

A városligeti
Fasor végen bandukolva
Láttam egy ujjá, mely
Utat jelez: »a pokolba.«*)
Ki ezt kiirta, nem
Jól áll annak esze rudjá.
Hiszen a pokolba
Az utat mindenki tudja.

Sebestyén diák.

A Szent-Anna-utcából.

— A frou-frou ellen. —

A Szent-Anna-utca mindenképen poetikus és szép utca. Akác-virágzás idején igazi méz illat ez utca levegőjében, hol a lombos akácfa sor válik kedves díszére a czivis városnak. Aztán igen igen sok szép leány és menyecske is kötöget ebben az utcában a hűvös, félig nyitott zöld zsaluk megett, tüzes szemekkel ábrándosan kileve onnét a Kossuth-kaszárnya nyelka tisztjeire, ha kardcsörtetve igyekeznek be a városba a fess tiszt urak... Aztán a kétortayu katolikus templom s a Wolafka a püspök hófehér, irigyelt báránka nyája, a — r ó z s a f ü z é r kegyes szüzei...

S amarébb, még amarébb, hol hajdan jámbor zsidóknak zsinagógája állott, most ott kolostor, csendes imák, elfojtott vágyak, fehér fejkötős nénék s lesütött szempillájú nővérek otthona... Ah, miként is találhatnának tehát itt melengelő helyet földi hiúságok, kaczerások, női izlés csipkés piparéi az apácák kolostorában...

Serdülő leánykái az apácák nevelő intézetének legalább így panaszojják ezt, ezek az ártatlanságukban is kaczer, ezek a rövid szoknyás kedves kisasszonyok, kik néha elmelázván, ábrándokat szönek Nebántsvirág hamis regéjéről... Most nagyon busak s panaszosok ók, óh mert oda a frou-frou, a fehér női homlokokon oly kaczerán göndörödő borzasabbnál-borzasabb szöszke vagy fekete fürtök... Mert a világi hiúságokat megvető nénék eltöltötték a kisasszonyokat a frou-frou viselesteől. Főben járó nehéz büntetésekkel fe nyegtetvén az akaratos Gizi, Mari, Klári, Lujzi és a többi kedves kisasszonyokat, ha ezután frou-froujokat pipiske színésznök kaczer módjára göndöríténék... Távozz el sátán...

És a sütő vasak is elkoboztattak mind. És Makáriában most minden csöndes... Az erény megvan mentve, csak a Klárika, Márika, Lujzika, Gizike és a többi kedves apáczaiskolás kisasszonykák szemei, szempillái vörösek, pirosak a sírástól, óh mert oda a frou-frou, oda is a szegény gyerekek most már attól tartanak, hogy ráadásul még dimatlan fehér vászon bóbítas apácza fejkötőt is kapnak, amikor pedig oly szép az a legutolsó párisi nőikalap divat.

Paulus.

*) T. i. a Molnár és Trill körképéhez, a Lante Infernó-höz. Szerk.

Ér-Mihályfalva ünnepe.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szept. 21.

Az ér-mihályfalvai iparos ifjuság önképzőköré f. hó 19-én tartotta zászló felavatási ünnepélyét a debreczeni munkásdala egy let közre működése mellett. Ezen ünnepélyre a nevezett egyleten kívül városunkból is többen randultak át. A debreczeni iparos egylet 10 taggal képviseltette magát, s itt láttuk Nyiregyháza, Hajdu-Böszörmény s több város és község küldötteit. Az idő kiválóan kedvezett. Szép derült reggelen robogott be a vonat a kies fekvésű Mihályfalvai állomáshoz. Az állomáson Konrad László rendező bizottsági és Timkó László egyleti elnökök fogadták a vonattal érkezett vendégegyleteket, kiknek nevében Horváth Lajos a munkás dalegylet elnöke köszöntö meg az imponáns fogadtatást. Az ünnepély kezdetét taracklövésekkel jelezték.

A zászló anya Konrad Lászlóné szül. Verma uróné, 20 szöbbnél szebb koszoru leány és ugyanannyi vőfely kíséretében pont 8 órakor érkezett meg a »Nemzeti szálloda« disztermebe, hol Dr. Bugler Adolf tiszteletbeli elnök üdvözlő beszéde után a zászlóanya szép beszédben fejtegette az iparos ifjusági egyletek hasznát s ezen egyletek által elért eredményt úgy az ipar fejlődésére, mint a hazai iparos osztály közművelődésére. — Szép, tudatos előadása viharos éljenést keltett.

A dalárda éneke után kocson indult a menet a róm. kath. kaplna elé, hol a templom kicsinysege miatt az előtte felállított sátorban foglalt helyet az ünnepi közönség. Erdélyi Lajos érkeserői róm. kath. lelkész előbb nagy misét tartott s aztán a dalárda énekelte a »Szózatot« melynek megható hangja mellett szentelte meg a remek kivitelű, diszes sötét kek színű lobogót. A beszentelés után bazafias beszédet intézett az ifjusághoz és Isten áldását kérte az egylet működésére. Harangzugas között szép rendben vonult a társaság az ev. ref. egyház diszes templomába.

Nem volt egy talpalatnyi hely, melyet el nem foglalt volna benne az érdeklődő közönség.

A dalárda a Hymnust a megszokott szabotossággal adta elő s végső akkordjai éneklése közben lépeti a szöszékre Szatmárri Nándor ref. lelkész ar. »Ervés s a mely tudománynélkül v a l ó.« szent ígékét magyarázva A kiváló szónoki képességgel előadott ünnepi beszéd mindenkit meghatott. A dalárda ezután a »Rákóczi indulót« énekelte el kiváló precizitással.

Delután 3 órakor kezdődött ismét a program többi része.

Úrügri Sándor igazgató tanító lelkész beszédben lelkesítette az ifjuságot hazaszüretre. Beszéde után Horváth Lajos dalegyleti elnök átadta a dalárda ajándékát egy babér koszorút kek sárga színű selyemszalaggal. Ezután megkezdődött a szegkek beverése. Az elsőseget a zászlóanya a magyar ipar fejlődése és az iparosok boldogulásáért című jelképpel ütötte be. A szegkek beverése delután 5 órakor végződött, mely után debreczeni munkás dalegylet hangversenyezett.

A »Nemzeti szálloda« újonnan épült nagy táncsterme, sőt annak előterme is annyira megtelt diszes közönséggel, hogy a delutáni vonattal érkező Debreczeni s vidéki vendégek már alig tudtak álló helyet is kapni.

A dalárda hangversenyét röviden és legmélóbban éppen a résztvevő közönség ama kívánsága jellemzi, hogy minden énekszámot újrazni kellett, sőt két darabbal meg is toldatták s így az ére de t i l e g 4 s z á m b ó l 10 i z l e t t. Hanem a vendég dalárdisták sem az irántok nyilvánuló szeretet, sem az ellátás ellen nem panaszkodhatnak, mert delben is az volt a baj, hogy a vendégszerető házigazdák majd »zészédtek« őket, a hangverseny után a zászlóanya és a vendégegyletek tiszteletére adott banketten pedig egy kitett magáért a derék vendéglős, hogy e

kitünő ellátás valóságos ritkaság számba mehet. Hogy a banketten felköszöntőkben sem volt hiány, azt már elég csak konstatálni is. Kilencz óra után megkezdődött a táncmulatság mely reggelig tartott, mely mulatságon különösen szép s diszes hölgyközönség volt jelen.

Táviratok.

Andrássy gróf kitüntetése.

Budapest szept. 21. (A Debr. ered. táv.)

Ratibor herczeg bpesi német konzul ma meglátogatta Andrássy Tivadar grófot és személyesen átadta a német császár nevében a porosz koronarend nagykeresztjét »minta császár öfelsége hála s meglezese nék jelét, a német — osztrák — magyarszövetség megteremtője iránt.

A berlini nagykövet s Rákosi Jenő rendjelei.

Ratibor herczeg a német császár nevében Szögény Marich nagykövetnek a feketesas érdemrendet, Rákosi Jenőnek pedig a német koronarendet vitte és nyújtotta át szives szavak kíséretében.

A felüggesztett alispán párbaja.

Temesvár, szept. 21. (Saját tud. táv.)

Dobó főügyész előtt, aki Deschán Achill ügyében az ismeretes indítványt tette, ma Deschán a volt alispán nyílt utcán kikapott, Dobó főügyész provokálta őt. Ma kardpárbajuk volt enyhe feltételekkel; Dobó könnyű sérülést szenvedett.

Ujdonságok.

* Az ősz első napja. A kik kalandáriumot nem igen olvasának, azoknak kötelestisztelettel hozzuk tudtára, hogy ma megértük az ősz első napját. Az őszről, mint a tavaszról igen sok szépet lehet írni, összekeveritvén a zöldséget a napsugarral, de a ködös, nedves ősz, mint amilyen a mai nap is, korántsem kellemes és jól verselte az egykori debreczeni diák, ábrázatját a ködtől nem látván a napnak, hogy:

Itt van az ősz,
Az öreg csász.
Reszket minden ember,
Mint mezőn a kender...

A hervadás, a pusztulás napjai ezek, úgy hogy ha Sebestyen diák vidám, ötletes verseit olvasgatjuk is a borongásra, a mézázásra való értelegesség csak belopódzik szívünkbe, ép mint amily észrevetlenségű lopva hull lábaink elé a száradó levele. Az ősz azért nem mindenki nek kellemes, családától szerelmesek, becsapott hitelezők azonban szívesen bolyonganak hervadó ligetekben, különösen ha ott vadkörtét s huzós kökényt is lehet találni... A siri hangulat azonban szerencsére nem tart sokáig csak míg a köd felszállt s a vidám szüret napokon a szőlőkunyhókban megpendült a cimbalom s reázendült a hegedű, ilyenkor szép, ilyenkor kedves az ősz s a boros kupák között virágot nyit még a levelét bullajtott fa is. Es ily körülmények között boldogtalan mar csupán az a p o é t a m a r a d, kinek a nagy Egelfejtett überziehert adni, mert az ü b e r z i e h e r nélküli halandóra a hideg deres, beres, szeptemberes hónapban csakugyan reálilik az említett versfaragó diák vakmerő versikéje:

Reszket minden ember,
Mint mezőn a kender.

* Jekelfalussy tábornok kitüntetése.

A derék magyar honvédeknek, de különösen a debreczeni 3-as honvédeknek sok kitüntetést dicserő elismerésben volt részük a t a t a i

hadgyakorlaton. — De jól, derekasan is megállották a helyüket a testvér 4-es váradi bakákkal együtt, kikkel egy dandárban működtek a 80-ik honvéd gyalogsági dandárban, melynek kitünő parancsnoka Jekelfalussy Lajos tabornok a legfelsőbb helyről fényes kitüntetést is kapott. A jeles katonának a német császár a porosz királyi koronarend II. osztályát adományozta a csillaggal.

* Sajtó-hiba. A vasárnapi szocialista gyűlésről szóló verses tudósításunkba erilelem zavaró hiba csuszott. Az utolsó versszak második utolsó sora helyesen így van: »Az Eldorádó így valósul.«

* Színészeink itthon. A vándor fecskek egy megkéselt csapata vonult át tegnap és ma a városra, a mi legkedvesebb fecskeink a Komjáthy direktor művészei ezek. M. Szigetről szállingóztak, hol már kezdett deresedni az idő. Egyelőre a nyiregyházi szelős bódében kerestek fészket, de már nem sok ideig tart s akkor visszajönnek hozzánk a téli állomásra, mely oly sokáig nélkülözötte bohém népet. Tegnap különben Komjáthy direktoron kívül F. Kállay Lujza, Békessy Gyula, s Fenyerő, a társulat e kedvelt elsőrangú tagjai is — egész nap itthon időztek, keservesen panaszkodván a nátha és más rokon nyavalyák ellen, mitet a hűvös Kárpát-hegység közt szereztek be.

* Némethy Lajos ev. ref. lelkész gyászja. Mint villámcsapás sújtott a bánat és veszteség fájdalma a debreczeni ev. ref. egyh. kiváló szüretpapjára Némethy Lajos lelkészre s családjára, kedves unokájunknak, Némethy Károly és neje Osterlamm Ilma kis leányának, Ilmuskának 4 éves korában történt gyászos elhunytával. — A kedves gyermek nyári tartózkodásra jött kis testvérvé, anyai nagyanyjával s nagynénjével Debreczenbe, hogy míg a szülők külföldi utazásukat végzik, az itteni nagyszülők s rokonok körében töltsék el az időt, — örömet s boldogságot szerezve mindnyájoknak. — A halál megirigyelte az örömet és boldogságot, folyó hó 17-én, egyik kedvesen töltött nap estéjén hirtelen jött betegség lepte meg a kedves gyermeket s rövid pár napi szenvedés után kiolta a halál a drága életet, gyászt és bánatot hozva a családra s nagyszámú rokonokra. Maguk a szerető szülők is csak gyermekük hamvaihoz érkezhettek meg. — A fájdalmas esetről a lesújtott család a következő gyászjelentést adja ki:

»Dr. Némethy Károly belügyminiszteri titkár és neje: Osterlamm Ilma, kis fiók: Károly, a nagyszülők és összes rokonok nevében is a villámcsapástól leujva jelentik, édes kis leányunknak NÉMETHY ILMUSKÁNAK 4 éves korában, 2 napi szenvedés után történt csendes elhunytát. — Drága gyermekünk földi részeit szeptember 22-én d. e. 1/11 órakor, a nagyerdei fásor I számú nyaralóban tartandó rövid imádság után a Kossuth-utczai temetőben a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Debreczen, 1897. szeptember 21. — Vizionlátásig!«

* Hajdumegye közgyűlése. Folyó hó 27-én, mához egy hétről tartja meg Hajdu vármegye szeptember havi reudes közgyűlését gróf Degenfeld József főispán elnökléte alatt. A közgyűlésre, melynek összesen 111 tárgya van, a meghívót Ráso Gyula kir. tan. alispán most bocsátotta ki. Legfontosabb tárgyai lesznek e közgyűlésnek a honvédelmi miniszternek a katonai nevelő intézetknél alapítvány tétel iránti leirata, a katonai gyorsvonati megállóhely ügye, melyet a miniszter nem hagyott jóvá, a b.-ujvárosi járásban megüresedett szolgabírói állás betöltése, az alispán jelentése az üresedésbe jött törvényhatósági bizottsági tagsági helyek betöltéséről a vasuti feljáró utak kiépítésének ügye s végül a legfontosabb a vármegye 1898. évi költségvetésének megállapítása.

* Huszár

Éz az érdeke gyakorlaton, 3 es nagyvár, J e k e l f a l u s s y Lajos tabornok a legfelsőbb helyről fényes kitüntetést is kapott. A jeles katonának a német császár a porosz királyi koronarend II. osztályát adományozta a csillaggal.

* Vár f. hó 29-ken jébe az alábbi kitűzte: A r atengedet v tu ajdonába részere M. Gizella uróné vételére a ma 1897 évi Sz tandó r e n tüzetett ki.

* A m főmunkatárs, teven, az ősmét bevonam nap meg már legköze ghttö regén

* A f Sámuel rend ideje lett-e

* Szür nyodott már hűvös az idő kopaszok má fel futó szőlő hetetlen keze s mohón kebet det s leszüret tőket a szőlő mikor a dal s hajtogatja rendes kund már ottan s egész. Sohajt szőlős kertek nincsen hivatk kik kipusztitj

* A fel komor hivata a toll szánt hangu az élet hangu a szür szokott sok r lyik utca z veszekednek uj semmi. M ar földriti a

* Huszár párbaj a tatai gyakorlaton.

És az érdekes kis huszár adtak a tatai hadgyakorlaton, a lefúvás napján történt. A debr. 3. és nagyváradi 4-ik honvéd gy. ezredék J e k e l f a l u s y vezérőrnagy vezetésével a Tatával szemben fekvő Heuberget szállottak meg a tüzéséggel együtt, melynek ágyai a kitűnő állásból pompásan lödöztek a messze sikon fejlődő ellenséges hadosztályra mely órákig volt kénytelen szenvedni a tüzéséggel komolyabb időben nagyon is borzalmasan pusztító tüzet. Előre s balra a sikkabb völgyekben, halmokon mindenütt lovasjárőrök, huszárok czirkáltak, kölcsönösen lesekedvén az ellenséges seregek állásaira, mozdulataira. S ekkor történt, hogy két ellenséges huszárjárőr, a széles fensikon összetalalkozott. Az egyik járőr a Frigyes főherceg seregéből való volt, helyke, közös huszárok, a másik kis csapat honvédhuszár, a L o b k o v i t z tábornagyszernagy fehérjelző szalagos vitézei. A Frigyes huszárok jóval többben voltak, tehát ki-vont kardjukkal üldözőbe vették a honvéd huszárokat, kiknek fardt lovai már alig bírták a futást. Sőt egy helyke közös huszár kaplár kardja lapjával már kardlapozta is a honvéd huszárok mentét. De nem is tűrte ezt sokáig a honvéd huszár, hanem egyik hosszú bajszú vén rezervista kaplár hirtelen visszakanarodott s villogó karddal úgy támadt az elbizott, szemtelen üldözőre. És csak egyet villant a kard, a vén honvéd huszár kaplár azonban már az élével mérte a vágást, úgy hogy a közös huszár nem bírta felfogni a heves, huszáros vágást, mely ép a fején találta. — Véresen, eszméletlenül bukott a lórról a földre, meg-rökönyödött csomborái majdnem egy óráig eleztgették, úgy elszedült. A kis honvédh. járőr pedig vén rezervista kaplárjával együtt eltakarta a por, mely lovaik nyomán felhőzött. Azért ne is bántsá senki a honvédhuzárt.

* **Városi közgyűlés.** A városi tanács f. hó 29-iken megtartandó közgyűlés sorrendjében az alább következő ügy tárgyalását is kitűzte: A munkás telep létesítése céljára átengedett városi területnek az államvasutak tulajdonába átadását, ugyancsak a város részére M a r k u s Gusztáv R i c k l Gize'lla urától megvenni szándékolt földterület vételére a népszavazás megejtése az 1897 évi szeptember hó 29-ik napján megtartandó rendes közgyűlés napirendjére tűzött ki.

* **A műhelyből.** Ifjú Möriz Pál lapunk főmunkatársa katonai kötelezettségének eleget téve, az ősi fegyvergyakorlat teljesítése után ismét bevonult a szerkesztőségi műhelybe s mai nap meg is kezdte működését. És így már legközelebb megfogjuk kezdeni a «prágai phetó regény» közlését is.

* **A főkapitány hivatalban.** Boczkó Samuel rendőrfőkapitány egy havi szabadságideje leteltével ma átvette hivatalát.

* **Szüret a mezőrendőrségnél.** Savanyodott már az uborka, hül a fának a levele, hűvös az idő s sárgulnak a szőlő levelek, s kópaszok már a mezőrendőrségi iktató falán fel futó szőlő indák is. Megfosztották kéréseiket a gyümölcssejtek a szőlő indákat s mohón kebelézték be azt a pár szőlő gerezdet s leszüretelték az egyetlen bár hatalmas tökélet a szőlőre éhezett hivatalnokok. S most mikor a dal szerint zug a vihar jajgat a szél s hajtogatja az üres szőlő indákat rászál a rendes kundschaft a szürke veréb s nincs már ottan szőlő gerezd, csak pusztá az egész. Sohajt és elrepül éhesen, jobb vidékre szőlős kertek közé, hol a szőlő töké mellett nincsen hivatal, szőlőszet kedvelőkkel telve, kik kipusztítják a szürke veréb csemegéjét.

* **A fehér ciczia elveszett.** — A sötét komor hivatalos szobában egyhanguan perczeg a toll szánt a fehér papírra barázdákat. Egyhangu az élet a rendőrségnél s különösen egyhangu a szürke őszi napokon. Reggel a megszokott sok rézger embert hozták be valamelyik utca sarokról, házartós szomszédok veszekednek s kérnek igazságot, nincs itt új semmi. Mint a felhők közül előtörő napsugár feldrúti az egyhangu szürke hivatalt úgy

hat az alig betett ajtón át az üde bár szomorú női hang — lehet a kapitány ural be-szélteni. S a másik perczben besuhog a selyem ruha s vele egy derült mosolygós napsugár egy megenni való szép menyecske. A szép fekete szemek tele könnyel, oly esdőleg néznek az örök ifjú kapitányra, hogy elkezd tőle az elfáult szív is bizseregni s mosolyra nyílnak a szigorú ajkak s lehetőleg kellemesebben kérdi a bájos panaszos nagy buját s okát. A könnybe borult szempár reménytelenül tekint körül s az eperajkak szóra nyílnak s a nagy veszteségtől bensőleg zokogva rebegi el, hogy az ő egyetlen ciczuskája az az aranyos M i c z u s tegnap óta elveszett s kér könnyörög, hogy a kék mászis kis hűtlent kerítse meg szerezzze vissza a jóságos kapitány s kedves igéző szemek kéré tekintetétől fel-lángolva esküszik a kapitány a macska az aranyos M i c z u s feletére.

* **Kedélyes estély.** A korona című tánczeremben folyó hó 26-án az az vasárnap kedélyes estély s mulatság lesz, melyet Seha János a jólismert tánczánító rendez. Confetti Korzót szüreti mulatsággal, monologgal és zónalevelezéssel egybeköti.

* **A megsokalt mulasztás.** Az elmúlt tanévben hihetetlen módon felszaporodott az igazolatlan mulasztások száma. — A közokt. miniszter egy radikális rendelettel akarja elejét venni a visszaéléseknek és legutóbbi rendeletével az iskolából való kizárással a tiel azokat, kik egy heti mulasztást nem tudnak kellőleg igazolni.

* **A legközelebbi napfogyatkozás.** Jövő év január 22-en ismét napfogyatkozás lesz látható sajnos, nem minálunk, hanem távol Kelet Indiában, ahol három angol expedíció fogja az erdekes tüneményt megfigyelni. A napfogyatkozások alkalmával ugyanis a nap több sajátosságát lehet látni, melyeket rendszeren a napkorong vakító fénye következtében nem lehet észlelni. Mikor azonban a hold előfűdi a nap legnagyobb részét, vagy akár az egész napkorongot akkor, köröskörül láthatók lesznek a vörös hidrogen lángok, melyek néha 500.000.000 méter magasba csapnak föl. Ezeket iszonyu kiterjedésű tartják egyese, mások orkánoknak tulajdonítják, melyek a nap izzó anyagát fölkaivarják. Ez a kérdés még talról sincs felderítve s éppen úgy nem ismerjük annak a sajátosság ezüstösen csillogó gyöngyfénynek a mivoltát sem, mely a napot, mint egy koszoru veszi körül s melyet ezért koronának neveznek. Megirtuk a minap, hogy egyesek elektronos kiüléseknek, mások meteorok halmazának tulajdonítják a koronafény eredetét. Világosságot ebbe a kérdésbe is csak a napfogyatkozások szorgos tanulmányozása hozhat. Múltán ezek azonban csak egynehány percz g tartanak, minden másodpercz rendkívül becses és jól felhasználandó. Lockyer tanár a «Nature»-ben hosszabb cikksorozatban adta elő a megfigyelők teendőit ennél a napfogyatkozásban és ennek megfelelően a három expedíció, a legújabb hírek szerint a következő módon fog elhelyezkedni. Lockyer tanár Fowier segédjével Dekan felsziget nyugati részén Ratuagiri helységben fog megfigyelni, Turner királyi csillagász Common doktorral a Bombay-Pumai vasút egyik állomásán s végül Dr. Neval, aki saját költségén fog Wardhaba (Nagpur mellett) utazni, hogy a korona kerin-gési sebességét óriási szánka-spektroskopjával meghatározhassa.

* **Bismarck agyveleje.** Bismarck herczeg már több ízben bizonyította be, mily hatalmas az agyveleje, jobban mondva az esze. Ezzel egynehány németalföldi tudós nem elégedett meg s azon török a fejüket, miképen lehet korunk legnagyobb államférfiának az agysúlyát megállapítani. Egy anonyai doktor is foglalkozott a kérdéssel és cikke végén azt írja, hogy ha igaz is volna az, a mit Ammon kiszámított, hogy t. i. Bismarck hg. agyveleje 1867 gramm súlyu, ez az agysúly még mindig nem a legnagyobbak közül való, melyeket ismerünk. A legnagyobb súlyu eddig egy örült agyveleje-nek volt, melyet két holland orvos Walssem

és Lemel fényképeztek és mértek meg a meerenbergi bolondok házában. Ennek az agyvele-nek a súlya 2850 gramm volt. Még két agyvelőt ismerünk, mely súlyosabb, mint a Bismarck kiszámított agyveleje. Az egyik Cromwel agyveleje, mely 2334 gram, a másik Byron agyveleje, mely 2238 gramm súlyu volt. Az agyvelő súlya különben, mint bebizonyítottak, nem áll összefüggésben a szellemi képességekkel és akárhány híres embernek fel-tűnő kis meg könnyű agyveleje van. — Így rendkívül kis agyveleje volt Nagy Frigyes porosz királynak és Kantnak, a hírneves bölcsésznek. Gausznak, a kitűnő matema-tikusnak az agyveleje egy csöppet sem volt súlyosabb, mint egy göttingai kőművesé. Így, hogy a szellemi nagyság mily viszonyban áll az agyvelővel, még nyitott kérdés, melyet még sokáig nem fogunk tudni megoldhatni.

* **Aki nem szereti a társaságot.** Mogorvaúr abbana hírből áll hozynam szereti a társaságot. — Nem igen lehet hát része a szórakozásokban véli egy barátja.

— Dehogyan nem — felelé az ember, zű-lölő. Gyakran összejövök néhány barátommal, a két Harap fivérrel, nookanóveremmel Gyulával: Imrével, meg a feleségével, aztán a Moroz családdal akik valamennyien épp úgy ki nem állhatják a társaságot, mint én és pompás irándulásokkal teszünk együtt.

* **Főiskolai hírek.** Megkezdődtek az előadások az ev. ref. főiskolában s megindul-tak annak idején az iskola kebeleben alakított egyesületek tisztségeinek betöltésére a kortes-kedések is. Alábbi tudósításunk számol el bővebben az idei választások eredményéről: **A főgimnáziumi önképzőkör választása.** Vasárnap délelőtti volt a főgimnáziumi önképzőkör alakuló gyűlése Elnöknek választották: N a n a s s y László 8. osztályu tanulót. Alelnökké: P a p p Guztáv 7. Főjegyzővé: S z ü c s László 8., aljegyzőnek: V é g h József 7. Pénztárnoknak: B i r t a István 7. Választmányi tagok S e r o v i n a Otto 8., I n c z é d y Marton 8., R á c z Lajos 7., K u n Zoltán 7. Választmányi pót tagokká: H o l l ó József 8., P o l c s v a y Lajos 8., G r é f Endre 7. T., T ó t h István 7. osztályu tanalok lettek. A főgimnáziumi torna-körben szombat délután voltak a választások. A fiatal kör, mely csak tavaly alakult meg, már is fényes tanujelét adta a tavasz-szal, a nagy erdőn tartott verseny alkalmával létjogosultságának S meggyőzött bennünket arról, hogy a collegiumi ifjuság régi hírnevé-hez méltóan nem csak a szellemi téren foglalt el elsőrangú helyet, de ezek mellett nem hanyagolja el a test fejlesztését sem, hogy a hazának majdan minden tekintetben hasznos polgárai legyenek. A gyűlés kezdetén T ó t h Mihály torna tanár beszédet tartott a torna-hasznáról. Következtek a választások. Elnök-nök: S z ü c s László 8. oszt. tan. alelnöknek T ó t h István 7. oszt. tan. választották meg egyhangulag. Főjegyző: S z a i t e r Marton 8. aljegyző: O r o s z Béla 7. Pénztárnok, G ó d e n y i Zoltán 8. Választmányi tagok-ká: A. K o v á c s Gyula 8., B. K o v á c s Gyula 8., B o n c z o s László 7., V é g h József 7., M o l n á r László 6., J u h á s z Imre 5. tanulók. Előtorászokká: M a i n e r c Géza 8., G ó d e n y i Zoltán 8., B a n c z o s és O r o s z 7. osztályos tanulót választották meg. A főiskolai gyorsíró egyesület f. hó 18-án szombat d. u. tartotta megalakuló közgyű-lesét, melyen a tisztikar a következő képen alakult meg: elnök P o l g á r Kálmán 3. jh. okl. gyorsíró tan., főjegyző és szerkesztő M a d a r a s s i Gyula 2. jh. okl. gyorsíró tan., aljegyző és titkar V a r g a Lajos 7. oszt., pénztárnok M o h a c s y János 2. jh. könyvtárnok C z i t i a k Gyula 2. jh., Tan-folyamvezetők kezdőknél P o l g á r Kálmán és M o h a c s y János; haladóknál M a d a r a s s i Gyula s gyakorlóknál P o l g á r Kálmán. Választmányi tagok a jogaka-démiáról: B o r u s Béla és Z ó l d József jhk; a teológiáról C z i n á k Béla és K o p-permann Gyula thk; a gimnáziumról S r k o v i n a Ottó 8. o. és K e r e k e s Gyula 7. oszt. Az egyesület lapját a debreczeni gyorsírók

ez évben megindította, mely évenként tizszer jelenik meg Gabelsberger-Markovits rendnemű gyorsírással írva, közölni fő szakközöket, elbeszéléseket, értekezéseket s körülményeket. Előfizetési egész évre 1 forint, mely a debreceni gyorsíró szerkesztőjének (főiskola) küldendő.

* **Népfelkelők jelentkezése.** Az 1893 évi XXXVII. tcz. alapján mindazon a város területén tartózkodó katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a hadtengerészetben, a honvédségben, ezek port rialekban, vagy a csendőrségben szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfelkelesi (rózsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva, f. é. okt. 25, 27, 28, 29 és 31-ik napjain reggeli 8 órakor a péterfalvi honvéd laktanyában jözanon, azonnali lezárás terhe alatt személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak. A jelentkezéshez vasuton u. azó népfelkelesre kötelezettek, ha magukat a népfelkeles igazolványi könyvvel, az állomási pénztárnál igazolják, a katonai díjszabásban megállapított menetdíj kedvezményben részesítetnek, illetve katonamenetjeggyel utazhatnak. Hogy pedig a népfelkeles jelentkezése által mindenki foglalatosságában a legrövidebb gátoltassék: a megjelenésre a következő sorrend alaptatik meg, ugymint: Az 1897. évi október hó 25-én az 1863 és ik évben születtek és fiatalabbak, október hó 27-én az 1862-ik évben születtek, október 28-án az 1861-ik évben születtek, október 29-én az 1860 és 1859-ik évben születtek, október 30-án az 1858 és 1857-ik évben születtek, október 31-én az 1856 és 1855-ik évben születtek. Az írásbeli jelentkezésekhez Debreczenben a katonai és illetékesi ügyosztálynál (Piac utca Hungária épület II-ik emelet 16-ik ajtó balra) ingyen «Jelentkezési lap» kapható, melynek kiöltésére és egyéb kezelésére névze a katonai ügyosztály és a jelentkezőlapra nyomtatott «Figyelmeztetés» nyújt felvilágosítást. A személyes jelentkezéshez a népfelkeles igazolványi könyv és az ajánlati lap (végelelőcsátó levél, kilepti bizonyítvány) elhozandó, az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó. Írásban jelentkezők: A tisztjelöltek, papok, az állami és közigazgatási tisztviselők s egyéb alkalmazottak, a betegek, a tengeren vagy külföldön utazók, a népfelkeles szolgálattól fölmentettek, az erdészeti bányászok posta távirati vasut gőzhajó szolgálattal alkalmazottak és a fogházakban tartóztatottak. Az itt tartózkodó, de (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni mint a magyar honosok. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2-5 egész 100 forintig terjedhető pezzbüntetéssel esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetettnek. Debreczen 1897 szeptember 3-án. A városi tanács katonai és illetékesi ügyosztálya.

* **Ősz.** Bármennyire is furcsa, de úgy látszik, vége felé közeledünk a nyárnak. Elhervadnak a virágok, nemsokára lehull a fa lombja is, zizegő, sarga harasztok fogják az anyaföldet borítani, a tarlókon pedig átrohan a vad szélrohám magával ragadva mindent. Bezzeg visszükivánuók most a meleg, napsugaras napokat, de hol vannak már azok! A sorsával, állapotával soha meg nem elégedő ember mindig az után eped, ami vagy elérhetetlen, vagy távol fekszik tőle. S ha elérte, visszükivánja ismét a régít, amelylyel annak idején nem volt megelégedve. Vá hatunk most, míg újra kisüt a nap, még a sugarai sem hatolnak le hozzánk, eltakarta előlünk a vastag, szürke felhőcsoportozat s hull az eső szakadatlanul már két nap óta. Nem csak afféle szeszélyeskedő nyári időjárás ez, korántsem, mert akkor nem tartana ilyen sokáig és nem hozna ilyen hideget magával. Mert isten ugyse hideg őszi időjárást értünk. A nedves aszfalton feltűnedezik itt-ott a kalucsni, az überzieher pedig éppen nem ritkaság. Mindez azonban még semmi sem volna, ha az őszi időjárás nem lenne a kedélyekre is befolyással és nem szülné hangulatokat. Hogy pedig tényleg úgy áll a dolog, azt bizonyíthatja a redakció levélhordója, ki valósággal izzadva állított be ma

hozzánk 89 súlyos levéllel, melyek őszi verseket tartalmaztak a szokásos kisérő levelekkel. A megváltozott időjárást még elviselnők valahogy, de mit vétetünk olyan nagyot, hogy ekkora büntetésben részesülünk! (A dolgon lehet segíteni, tessék olvasatlanul a papirkosárba küldeni mind a 89-et, akkor megmenekülnek a büntetéstől. Szedő.) Uraim, gondolkodjak meg, hogy a hivatalos ősz még nem állott be, azután a mi fő, legyenek kimélettel, hiszen mi soha sem bántottuk önöket. Epp most ered meg újból az eső. Felnezzünk az égbe s elvesztjük a reményünket, hogy egyhamar megváltozik ez idő. Vége a nyárnak, melancholia lepi el a lelkeket, melyek ép olyan borusak mint az ég maga. Arra azonban, ismervén az újságírói pöchet, elvagyunk készülve, hogy meg a délután folyamán lapzarta után kisüt a nap.

* **Dohánytermelők figyelmébe.** A dohány gyári felügyelő értesíti a termelőket, hogy a megelőző három éves ciklusban megállapított arszabály szerint fog az idén is az osztályozás megtörténni.

x **A Kassovitz-féle üzlethelyiség** a Hungáriával szemben február 1-től kiadó. Ugyanott a berendezés és kirakat eladó. Értekezhetni az üzletben F e n y e s Mórnál.

x **Helman és Halmágyi női és gyermek felöltők legnagyobb áruházában az őszi és téli újdonságok megérkeztek.**

II. Vilmos ifjúságából.

Az ifjúság az az életkor, mikor az egyén hajlamai, jellemvonásai a legélesebben és legisztabban nyilatkoznak meg. A férfiak az opportunitás kora s az ettel való megalkuvás eitörli sok oly vonását a karakternek, mely az ifjuskornak egyik legnevezetesebb ismertető jelét képezte.

Ez az igazság a császárokra is ráillik. Ha minden fejedelmi személy ifjuskori, mondjuk trónörökös hajlamainak szellemében forgatta volna a kormánypálcát, a történelem gyakran egészen más eseményeket jegyzett volna fel lapjaira.

XVI. Lajos, II. Frigyes, II. József, mind csupa népszerű trónörökös volt, a kik azonban trónra jutva, előbb-utóbb gyengeségből vagy rosszakaratból mindannyian megváltoztatták nézeteiket s uralkodtak elődeik szellemében tovább.

II. Vilmos is azok közé a trónörökösök közé tartozott, a kiknek sok különlegességét, excentrikus hajlamot tulajdonított az európai közvelemény. Nagy őszintesége, önérzete, akaratereje, eredetisége, sokoldalúsága, határozottsága már trónörökös, illetőleg másodsorbeli trónörökös korában megnyilatkoztak. S különösen azért kellett ek ezek mindenfelé nagy érdeklődést, mert nagyapja I. Vilmos (Frigyes császár) tudvalevőleg már trónörökösége utolsó évében a halál biztos mártalékaának tekintették; kit követni volt hivatva, ép e tulajdonságok nélkül szükkölködött II. Vilmosról mindenki sejtette, hogy nem fog nagyapja nyomdokain haladni.

II. Vilmos ifjúsága nagyon érdekes. Mint minden Hohenzollern gyermek, ő is katonai nevelést kapott, úgy hogy már 10 éves korában gárdahadnagy volt. Ekkor történt, hogy mikor a 10 éves gyerek először kötötte fel az aranybojtos kardot, megcsörgette és gyerekes, de azért megható pózzal szölt: Damit werd ich Jena rächen! (Ezzel fogom megbosszulni Jenát!)

Ennek a gyermekmondásnak mélyebb értelme és érdekes eredete van. A német császár nagy ellenszenvvel viseltetik a Bonaparték iránt. Ismeretes híres tőszija, melyben I. Napóleont korzikai partvenünek nevezte. De nem akkor először!

Dr. Menz, a német császár volt történelem tanárának néhány évvel ezelőtt megjelent visszaemlékezésében olvassuk, hogy egy történelmi órán, midőn a poroszok jénai gyerekeségéről volt szó, Menz részletesen elbeszélte, hogyan viselkedett Napoleon e csata után a poroszok istentett Lujza királynőjé I. Frigyes Vilmos nejét, kinek Rauch által farr-

gott világhírű síremléke a charlottenburgi kastély legszebb ékesége, a Napoleon által földrepiport Poroszország őrangyalának tekintették.

Az egész nép, a katonaság áhitattal környékezte, ahol csak megjelent, úgy hogy a szép királynő a friedlandi csata előtt csak hogy a csapatokat buzdítsa, vértés ezredének egyenruhájába öltözött s mint egy második or'eáni szűz ellovagolt a harcba induló hadoszlopok előtt.

A jénai csata után Lujza királynő meglátogatta Napoleont, aki porosz történetírók szerint meglehetősen gunyorosan fogadta a fejedelmi asszonyt s feltétlen megadást követelt. A királynő erre mélyen megsértve hagyta el a császárt s magt. tüzelte föl a tétovázó Frigyes Vilmost, hogy ismét próbáljon szerencét élylaunál és Friedlandnál.

Ennek az epizódinak halatára ejtette ki az akkor még csak 10 éves Vilmos hg. későbbi nagy port fölvert mondasának sokkal erőteljesebb és kiméletlenebb ekvivalensét. Természetesen akkor nem járta be a nyilatkozata az európai sajtót, nemcsak azért, mert nem egy császár, hanem egy nagyon is kiskorú herceg mondta, hanem azért is, mivel akkor III. Napoleon fénykorában nem lett volna ajánlatos a jövendő német császár még ily naiv formában is megnyilatkozo Bonaparte gyűlöletét beszélgetés tárgyává tenni.

Jena azóta már ugys megvan bozúva, a szép Lujza kudarcaizért elég vizsatorlás volt a szedani talákozás és így nem kell félni attól, hogy a legfelsőbb német hadur megemlékszik arról, mit gárda hadnagy korában fogadott.

1875-ben, 16 éves korában konfirmálták Vilmos herceget. A Hohenzollern családban, mint szigoruan lutheránus családban nagyon fontos esemény szokott ez lenni. — A fiatal herceg, kit szintén igen vallásosan neveltek, nagyon megvolt hatva, különösen mivel a konfirmáció után el kellett hagynia a szülői házat, hogy 2 évig a kasszei gimnáziumban s aztán a bonni egyetemen polgári tudományokat tanuljon.

Mindkét helyen kitünt azzal, hogy nagyon szeretett a tanárokkal vitakozni. Különösen a bonni egyetemen a hol a jogtudományokat tanulta, gyűlt meg nem egyszer a tudos tanárok baja az okoskodó császári halgatóval. Az uralkodó isten kegyelméből való jogai, a szuverenitás korlátlan hatalma már ekkor el-töltötték egész valóját s így azok a tanárai, a kik a törvénymagyarázás kapcsán, valami demokrata észjárást akartak becsempészni a császári hallgató nézetek közé, nagyon hamar belátták; hogy a fiatal herceg jellege nem egykönnyen idomítható.

Különben Vilmos heacveg nagy szenvedélyvel vetette bele magát az egyetemi életbe. A bonn. burschenschaftok kneipolásainak gyakori vendége volt, s el is sajtátította a német diákok saját külön fajsó-lásait.

Mialatt Kassalban a gimnáziumi, Bonnbán a jogi tudományok mélyére igyekezett hatolni, mellesleg egy olyan mesterséget sajtátított el, melyre a császári hivatás sokoldalú képességeket követelő körülményei között sem volt előreláthatólag szüksége. Megtanulta a könyvkötést.

A Hohenzollern-családban, úgy mint a Bourboni házbán régi hagyomány, hogy minden családtag mesterséget tanuljon, Vilmos herceg a könyvkötést választotta s így Kassában és Bonnbán egy előkelő könyvkötő-helviségben hetenként két órán át az enyvezésben, rvgasztásban s más nem nagyon kellemetes foglalkozásban gyakorolta magát. Termé- e téren se vált metterségének szegényére, bizonyítja az a remekbe készült biblia, a melyet a császár inasévéből való felszabadulása alkalmából készítteti.

Ez a könyv, mely a császár családí könyvtárában diszhelyet foglal el, valóban remeke a könyvkötőiparnak. Börfődelét a Hohenzollern-család czimere díszíti, melyet a császár metszett ki a finom zsegebőrlapra Sarkán a lutheránusok régi éneke olvasható: «Eine feste Burg ist unser Herr.»

A nyolczeg apja, a timent nagyany, sára.

Viktoria meiről, nagyon Régi kedvenc ad s rendesen deli, nyalka, rmar megkapta kis Vilmost jeban nagyon g

Angiaba szári vendégeltemre is, hol kalauzolta öket tetszett s hoggol nevelési rholmi futó be tavalvi híres dalmi tanárko ve ennek, hogreformálásáná elveit követni.

Eppen a herceg Oxford az egyetem hsenyre, melyb gával merik Egy ilyen p resztvett s n tett tanu-ágot hibás. Ez a s császárt nem met hadsereg még születés lenségének fog benulás allott gíteni.

Vilmos kodásának u volt a winds yorki herceg ügytelenségéb vizbe.

A herce másan, sarka emilitet test e-ik, a fiatal Mikor királynő me megcókolta

Az oxf Vilmos csász szaka. Hazaj manyainak s el-ő ezredese, császári nagy

1888. Hohenzollern szos interreg sziz nap s nap Európát totta, mint N a waterlooi c

Juani császár II. végződik Vil is. A császár gyermeket is sen méltóvá szeti tulajdon erőt és hatal pedig bizony hatalomra is

K

A Véc diadala. Lévi. Az itteni ne J. C. Nagyka gpe az ősz legyőzte a ny ermet ez ny latva szemlé gyár jelenvol gpelet eladott

A nyolczvanas évek elején Vilmos herceg apja, a trónörökös kíséretében Londonba ment nagyanyja Viktoria királyné látogatására.

Viktoria királynő, aki híres családi érzelmeiről, nagyon megszerette Vilmos herceget. Régi kedvenc szokása az öreg királynénak, hogy minden rokonának valami becéző nevet ad s rendszeresen ezen a neven szólítja őket. A deli nyalka, még nagyon fiatal herceg is hamar megkapta a »the little Willy« nevet, ami kis Vilmost jelent s egykor a windsori parkban nagyon gyakran hangzott el.

Angliában való tartózkodása alatt a császári vendégek ellátogatnak az oxfordi egyetemre is, hol Müller Miksa, a híres nyelvész kalauzolta őket. Az egyetemi élet nagyon megtetszett s hogy az a határ, melyet rá az angol nevelési rendszer gyakorolt, mélyebb volt holmi futó benyomásnál, bizonyítja a császár tavalyi híres beszéde, melyet a német birodalmi tanárokongresszuson mondott, szíve köve ennek, hogy a német ifjuság nevelésének reformálásánál igyekezzenek az angol pedagógia elveit követni.

Eppen abban az időben, mikor a fiatal herceg Oxfordban tartózkodott, készülődtek az egyetem halgatói a rendes évi csónakversenyre, melyben a cambridgei egyetem ifjuságával merik össze erejüket és ügyességüket. Egy ilyen próbacsónakozáson a herceg is részt vett s nagy testi erőről és ügyességről tett tanu-ágot, habár tudvalevőleg a balkarja hibás. Ez a szervezeti hiba, mely különben a császárt nem gátolja meg abban, hogy a német hadsereg egyik legjobb lovasa ne legyen még születésétől származik. A születendő ügyelenségét fogva az újszülött balkarján idegbenulás állott be, amin később se lehetett segíteni.

Vilmos herceg első angolországi tartózkodásának utolsó epizódja egy bravuros tett volt. A windsori híres parkban együtt sétált a yorki herceg kis gyermekével, midőn egyik ügytelenségéből a tő partján játszva beleesett a vízbe.

A herceg úgy a hogy volt, lovagló csizmában, sarkantyan után ugrott s bár előbb említett testi hitája az uszánál is nehezeze-eik, a fiatal herceget kihozta a vízből.

Mikor ezt az érzékeny szívű Viktória királynő meghallotta, megölelte és többször megcsókolta bátor unokáját.

Az oxfordi és windsori napok voltak Vilmos császár ifjuságának utolsó szép korszaka. Hazajövet, neki fektült katonai tanulmányainak s mint az első testőrhuszárezred első ezredese, több hadgyakorlaton kiérdemelte császári nagypapja elismerését.

1888. márczius 9-én meghalt az első Hohenzollern császár s következett egy gyászos interregnum, a haldokló Frigyes császár szász napos uralkodása. Ez a második száz nap Európát talán ép oly izgatottságban tartotta, mint Napoleon canaesi partraszállása és a waterlooi csata közti idő.

Junius 15-én a potsdami ágyuk az új császár II. Vilmos trónraléptét hirdették. Itt végződik Vilmos császár ifjúkora hivatalosan is. A császári korona férfiva avatja még a gyermeket is, Vilmos császárt pedig kétszeresen méltóvá tette az uralkodásra. Mert természeti tulajdonságai, egyénisége egész valója az erőt és hatalmat sugározza. Eddigi uralkodása pedig bizonyítja, hogy méltó a legnagyobb hatalomra is.

KÖZGAZDASÁG.

A Vécser-féle »Zaladrill« sorvetőgép diadala. Léváról következő sürgönyt vetjük: Az itteni nemzetközi vetőgépversenyen Veiser J. C. Nagykanizsai gépgyáros Zaladrill vetőgépje az összes versenygépeket diadalmasan legyőzte a mennyiben az első díjat az arany érmet ez nyerte el. A gazdaközönség elragadtatva szemlélte a gép nagyszerűségét. A gépgyár jelenvolt igazgatója Heimler nyomban 22 gépet eladott.

Budapesti gabonatözsde.

szept. 20

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg. kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	—00—00	80 00.00—00.00
»	77	—00—00	81 00.00—00.00
»	78	—00—00	82 — — — —
Tiszavidéki ó	79	—00—00	— — — —
»	76	12.25—12.35	80 — — — —
»	77	12.40—12.45	81 12.70—12.75
Pestvidéki ó	78	12.50—12.55	82 12.60—12.65
»	79	12.55—12.65	— — — —
»	79	12.60—12.80	80 — — — —
Fehérmegyei ó	76	12.20—12.40	81 — — — —
»	78	12.35—12.55	82 12.65—12.70
»	79	12.45—12.60	— — — —
Bácskai ó	76	12.35—12.35	80 — — — —
»	77	12.25—12.45	81 12.70—12.75
»	78	12.40—12.50	82 00.00—00.00
Észak magy	79	— — — —	— — — —
»	78	— — — —	80 — — — —
»	79	— — — —	81 — — — —

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	70—72	8.40 8.50
» másodrendű	— — — —	8.30 8.35
Árpa takarmánynak	60—62	6.15 6.40
» égetni való	62—64	6.60 7.30
» serfőzdei	64—66	8. — 10.00
Zab — — — —	39—41	6.30 6.50
Tengeri bánsági — uj	— — — —	4.95 5.50
» más nemű — uj	— — — —	4.35 5.35
		12.20 13.00

Sertésvásár.

szept. 20.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban) 56—55 krajczárig, közép (páronként 250—260 kilogramm súlyban) 53—54 krajczár Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 52—53 krajczárig.

Sertéslétszám: 1897. évi szept. 13-ik napján volt készlet 28.805 darab, 1897. szept. hónap 14-ik felhajtott 211 drb, 1897. szept. hónap 14-ik napján elszállított 403 darab 1897. szept. hónap 15-ik napjára marad készletben 28.613 drb. A hizott sertés üzlet rányzata élénk.

CSARNOK.

A jövő reménye.

(Életkép a szabadságharc idejéből.)

Irta: **Somodi József.** 20.

— Ejön . . . eljön azon idő, midőn hatalmas, boldog virágzó lesz szép hazánk, mint Mátyás az igazságos király alatt . . . S ha — talán — mi meg nem érjük is ezt a boldog időt: majd megérk fiaink, unokáink . . .
— Mondtam en mindig, toppant be a konyhából, kipirult arccal a feleség, hogy az én Tamásom olyan nagy politikus, hogy még a miniszter is tanulhatna tőle . . . Igazad van Magyarai. Hiszen az ihletett költő, Vörösmarty Mihály már reggen megénekelte azt a dalt, azt a »második matyánk«-ot, a mely minden magyar embernek eszébe esik s szívét olyan magasztos érzelemmel tölti el s melybe a jövőnek minden reménye ki van fejezve:

— Még jönni kell, még jönni fog . . .
De asszonyi természetét meg nem tagadhatván, fellángoló költői eszéből hirtelen a hideg prózai életre csapott át eme szavaival.

— Ha majd a szent nap felsüt Magyarországra egére: meglásd apjukom, olyan jó, zsiros fánkot sütök én teneked, (ez volt legkedvesebb étele férjének), hogy még az anyalok is örüljenek, ha kapnának belőle.

Miután Magyarai Tamás eddig olyan egykedvűen fogadta nejének soknemű hizelő szavait, most már meg nem állhatta, hogy őszinte érzelmeinek meggyőződésének eme szavakban ne adjon kifejezést, lefelé konyuló bajuszát önelégülten pödörgetvén:

— Jól van, jól feleség! Hadd csak nekem a politikát. Te pedig készülj a lakada-

lomhoz. Hiszen holnapután — ha Isten életünknek kedvez — a szerelmeseknek olyan lakodalmat csapunk, hogy az egész vármegyében hire lesz annak.

Kunhalmi Andor és Szügedy Mariska menyegzőjén szól a zene. Foly a bor. Mulatnak a korosabb és ifjabb bölgyek. Politizálnak az öreg urak. Ékesebbnél ékesebb »toaszt« hangzik el a férfiak ajkáról, a vőlegény és a menyasszony életésére. A cigány alig győzi a sok »tust« huzni . . . Még egyszer egy pohár bor leöntése után, mintha bátorságra akarna magát tüzelni, komoly, ünnepélyes arccal föl-emelkedik az asztal mellől Magyarai Tamás. S mentején egyet rántva, egy-két köhöntés után, torkát jól kiköszörülve, általános meglepetések között, megnyitja hegyesre fent (az ünnepély kedvéért) bajusza aatt ajakát.

— Tisztelt vendégsereg!
Ne várják én tőlem, hogy valami ékes dikciót mondok. Arra valók a papok; meg a fiskálisok.

— Halljuk! Halljuk!
— Mikor Kunhalmi Zsigmond uram, ami szépséges menyasszonyunkat Erdélyből idehozta gondjainkra bizta; s mikor az érdemes ur vőgoráját közeledni érezte: akkor egy fontos dolgot bizott én reám . . .

— Halljuk! Halljuk! — sürgetik a házigazdát a jövevő s jó kedvű ifjak.

— Itt van az ideje, hogy erről számoljak. Hát meg is teszem . . .

A menyasszony, mintha tudta volna. — hogy őt igen közelről érdeklí a dolog, feszült figyelemmel hallgatott.
— De mielőtt ezt megcsalokném: téged kérdezlek boldog vőlegény, szabadságharcunknak legvitézebb hőse: mond meg nekem igazán, szíved szerint, katonai becsületedre, hogy szereted-e Mariskát?!

Mindent vártak a házigazdától, csak ezen kérdést nem. Az érdeklődés kezdett emelkedni. Nem hiába ismerték Magyarai Tamás uramat a városban s a környéken úgy, mint »politikus csizmadiát«, de most »remekelni is akart. Ha nem a csizmával, de valami váratlan, meglepő dologgal. Senki sem tudta, sőt még saját felesége sem sejtette, hogy »mi lesz most?« . . . Hanem ezen kérdésen leginkább elbámult még is a vőlegény és a menyasszony.

— Ujra kérem Andor öcsém: szereted-e a mi fogadott lányunkat?!

— A mesebeli királyfiuk nem szerették ugy Tündér Honát, mint én az én drága menyasszonyomat.

Mariska olyan hálás, szerelmes pillanatot vetett vőlegényére e nyilatkozatért.

— Ezt szeretem tőled hallani; vitéző öcsém. Az Isten áldjon meg szavaidért! . . . De még más is van hátra.

— Halljuk! Halljuk!
Magyarai Tamás uram eljöttnek hitte azon időt, hogy a felőle terjesztett jó véleményt igazolja. A mikor is az ő furfangos észjárását, némelyek szerint politikáját, egy kis külsőség-l is akarta most fokozni.

Nagy bölcsen a boros asztal mellé ült. S jó darab ideig nézte a tánczosokat. Aztán kocczingatott. A vendégekre kedélyesen, had miskásan mosolygott. Majd a borozó vőlegyet magukra hagyva, Nyirő Péter komájának a felesége mellé ült. — Elkezdett vele figurázni. Hogy az ő férjét mennyire tisztelik, becsülik mindenütt. A városban és máshol, egyenesen doktor urnak czimezik. Hogy a megyében a leghíresebb embereket ő borotválja. Talán még Deák Ferenczet is. — És milyen ügyesen! De büszke is vagyok ám a komámra. Majd a borbély feleséget megismogatta, megölelgette. Beszélt hozzá lassan, hol hangosabban behizelgő, édes szavakat. — Dicsérte eszét, nem szívét, háziasságát, egyszerű, csinos ruházatát. Hogy milyen boldog lehet azon férj, a ki ilyen kiünő asszonyt bír feleségül! (De hogy akart volna most a dikicsével éles nyelvétől csak egy darabkát is elnyikkantani.)

Folyt köv.

Dr. Szotyori Nagy Kálmán

orvos, sebésztudor, szülész

DEBRECZEN. Egyháztér 338. sz.

Rendel: d. e. 8-9 ig.
d. u. 2-3 ig.

Csütörtökön d. u. szegényeknek ingyen.

☛ Telefon 231. szám. ☚

Az 1895. évi cseri és az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevellel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer.

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen nemű ízületi bántalmait, u. m. köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása nemely esetben meglepő, amennyiben gyakran idűtebb eseteknél is már egyszeri bedörzölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

☛ Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. ☚

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, — erősebb üveg 2 korona 40 fillér

Főraktárak Budapest: Török József úr gyógyszerárában Király-utca 12. és dr. Egger A. úr gyógyszerárában Váci-körút 17. sz. — Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

Widder Gyula
gyógyszerész.

S. A. UJHELY 129 szám.

☛ Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. ☚

Ugyiszintén: Rothnek V. Emil, Tóth Béla árak gyógyszerárakban.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

☛ Irodai papírok ☚

rendkívüli olcsó árban kaphatók:

Kilog.	Nagyság	100		1000	
		iv	iv	kr.	frt.
7/10	Finom simított fogalmazó papír, középerős	34	42	24	220
7/12	Finom simított fogalmazó papír, erős	34	42	29	270
8/10	Finom kék simított fogalmazó papír, középerős	34	42	30	265
8/12	Finom kék simított fogalmazó papír, erős	34	42	34	320
9/10	Finom simított fehér irodai papír, középerős	34	42	40	390
9/12	Finom simított fehér irodai papír, erős	34	42	50	480
9/14	Finom simított fehér irodai papír, igen erős	34	42	60	580
9/16	Finom simított fehér irodai papír, vastag	34	42	75	7.—
9/16	Legfinomabb fehér minster-papír	34	42	1.—	—
	stb., stb., stb.				

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.

Eladó birtok.

700 kat hold tagosított birtok két vízi malommal emeletes lakházzal s más gazdasági épületekkel ellátva 65 ezer forintért eladó, — hol megmondja a kiadó hivatal.

Az általam legmondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegyiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecské minden üveggel ingyen adaték

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára raktára.
DEBRECZENBEN. (Tisza-palota.)

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat műszerész műhelyemben pontosan mérésékelte árak mellett készítik.

Varrógépek, kerékpárok, írógépek, orvosi műszerek, fog-furógépek, villanygépeket, mülábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után készítenek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedüli varrógép- és kerékpár-műszerész javítóműhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

A helybeli fegyházban készült igen czélszerű

☛ Borsajtók ☚ szállító kosarak, utazó kofferek és virágkosarak

jutányos árban kaphatók

készen raktárból vagy tetszés szerint meg is rendelhetők.

Egy szakképzett kosárkötő mester (munkavezetőnek) azonnali belépésre felvételik.

Tisztelettel

Bernát Jenő

rabmunka vállalkozó
a törvényszéki palotával szemben.

XX
I
Egy óra
Kétszáz
Negyed
Egy óra

Magyar

Ak
akárhog
gyarorsz
ha gazd
gon alap
feljebb v
dolgot, k
régén m
mutogat
elitkolva
nagyresz
kolás s
állami t
pénzére
akarták
gal, hog
állam s
től. Ann
év után
táboráb
hogy M
excellen
azokat a
lyeket m
káltunk.
indokait,
fakadt, r
gással v
hogy az
tette a k
Mindegy,

A .J.

Együ
zsó meg
a kurta sz
elptykézet
á mama.
Tilde
zedik évbe
tudta rag
értett, de
akiről má
ták :
— E
Kato
ostoba lat
más neme
tani, meg
ték fel a k
tapasztalt
ban magát
Egy
taképül, a
volt mener
a tisztí te
A
kötő tárcza